

Hoofdstuk 1

Wat bedoelt de Bijbel met ‘hemel’ en ‘hemelen’?

1. De Bijbel begint met een meervoud

De Schrift opent niet met een vaag beeld, maar met een concrete scheppingsverklaring:

“In den beginne schiep God de hemel en de aarde.” (*Genesis 1:1 – SV*)

Wie de Hebreeuwse tekst leest, ziet echter dat het woord *hemel* hier **in het meervoud** staat: *šāmajim* — letterlijk *hemelen*.¹

De aarde daarentegen wordt enkelvoudig genoemd.

Dit roept fundamentele vragen op:

- waarom meerdere hemelen?
 - waarom wordt dit onderscheid direct aan het begin gemaakt?
 - waarom raakt dit in veel theologie op de achtergrond?
-

2. Hemel is geen abstract begrip

In de Schrift is “hemel” geen spiritueel containerbegrip.

Het woord wordt gebruikt voor **verschillende werkelijkheden**, afhankelijk van de context.

Zo lezen we over:

- *vogels van de hemel*
- *sterren van de hemel*
- *de hemel der hemelen*

Deze uitdrukkingen kunnen onmogelijk allemaal hetzelfde aanduiden.

3. De eerste hemel – de zichtbare atmosfeer

De Bijbel spreekt regelmatig over de hemel als het gebied **direct boven de aarde**:

“Laat de vogels vliegen langs het uitspansel van de hemel.” (*Genesis 1:20*)

Het Hebreeuwse *raqia* ‘betekent: uitspansel, uitgestrekte ruimte.’²

Dit is geen mystieke sfeer, maar de **atmosferische hemel**.

De Bijbel is hier opvallend nuchter.

4. De tweede hemel – zon, maan en sterren

Daarnaast spreekt de Schrift over de hemel als de plaats van hemellichamen:

“Zie toch op naar de hemel en tel de sterren.” (Genesis 15:5)

Hier gaat het om de **kosmische hemel**, de ruimte waarin zon, maan en sterren zich bevinden.

Ook dit is schepping — niet God zelf.

5. De derde hemel – Paulus’ getuigenis

Dan komt Paulus’ opmerkelijke uitspraak:

“Weggevoerd tot in de derde hemel.” (2 Korintiërs 12:2)

Het woord *tritos* (derde) veronderstelt een **reeks**.³
Paulus spreekt niet symbolisch, maar onderscheidend.

Hij koppelt deze derde hemel bovendien aan:

“het paradijs” (2 Kor. 12:4)

Zonder verdere uitleg — alsof zijn lezers dit onderscheid kenden.

6. De hemel der hemelen

De Hebreeuwse Schrift gebruikt een overtreffende trap:

“De hemel, ja de hemel der hemelen.” (Deuteronomium 10:14)

Deze constructie (*šēmê haššāmajim*) functioneert zoals:

- heilige der heiligen
- koning der koningen

Niet vaagheid, maar **hoogste intensiteit**.⁴

7. Een eerste correctie

Opvallend is wat de Schrift **niet** zegt:

- nergens staat dat alle doden zich nu in de hoogste hemel bevinden
- nergens wordt hemel gepresenteerd als eindstation
- nergens wordt de hemel losgemaakt van de aarde

Integendeel: de Bijbel werkt toe naar **vernieuwing van beide**.

8. Hemel en aarde horen bij elkaar

De Schrift eindigt niet met:

“de mens in de hemel”

maar met:

“een nieuwe hemel en een nieuwe aarde.” (Openbaring 21:1)

Hemel is geen ontsnapping uit de schepping,
maar onderdeel van Gods **totale herstelplan**.

Samenvatting – Hoofdstuk 1

Wat bedoelt de Bijbel met ‘hemel’ en ‘hemelen’?

- De Bijbel begint met **meerdere hemelen**, niet één.
- “Hemel” duidt op verschillende geschapen werkelijkheden.
- De Schrift onderscheidt een atmosferische hemel, een sterrenhemel en een hoogste hemel.
- Paulus bevestigt dit onderscheid door te spreken over een **derde hemel**.
- De hemel der hemelen is de hoogste intensiteit van Gods aanwezigheid.
- De hemel is geen eindbestemming op zichzelf, maar onderdeel van Gods plan met **hemel én aarde**.

Kernconclusie:

De Bijbel spreekt niet over één abstracte hemel, maar over een **meervoudige, functionele werkelijkheid** binnen Gods schepping.

Voetnoten Hoofdstuk 1

1. *šāmajim* — Strong H8064 (hemelen, meervoud)
2. *raqia’* — Strong H7549 (uitspansel)
3. *tritos* — Strong G5154 (derde)
4. Overtreffende trap in het Hebreeuws (constructus)